

Kiedy wykorzystywanie i zaniedbywanie seniorów jest przestępstwem?

Informacje dla Seniorów

Niniejszy zestaw pochodzi z serii informacyjnej dla seniorów. Pozostałe elementy serii to:

- *Zgłaszanie przestępstw na policji i co odbywa się, kiedy składa się takie zgłoszenie*
- *Zgłaszanie sytuacji wykorzystywania i zaniedbań wedle części 3 Aktu o kurateli nad dorosłymi*
- *Wykorzystywanie i zaniedbywanie Seniorów i system sprawiedliwości karnej*
- *Gdzie można otrzymać pomoc prawną*
- *Przekazywanie innym osobom upoważnienia do pomocy w załatwianiu swoich spraw*

Wykorzystywanie i zaniedbywanie Seniorów i system sprawiedliwości karnej

Większość ludzi potrafi rozpoznać finansowe, fizyczne i emocjonalne wykorzystywanie, kiedy widzi się taką sytuację. Bywają również chwile kiedy sąsiedzi i członkowie rodziny martwią się, że seniorzy polegający na innych osobach w zakresie opieki nad sobą są zaniedbywani. W takich sytuacjach wielu z nas nie ma powności co do tego, kiedy poprosić policję o pomoc w zapewnieniu bezpieczeństwa seniorom.

Wykorzystywanie i zaniedbywanie są nazywane "ukrytymi przestępstwami", dlatego, że często mają miejsce za zamkniętymi drzwiami i nikt o tym nie wie. To jednak prowadzi do pytań. Są rzeczy które ludzie robią, które są bardzo złe, jak na przykład poniżanie innych, ale nie jest to jednak przestępstwo, prawda? I jak poważne musiałyby być zaniebdanie zanim ktoś zadzwoniłby na policję? Czy jest takie przestępstwo jak "wykorzystanie starszych osób" czyli "elder abuse"?

W Kanadzie kodeks karny stwierdza co może być uznany za przestępstwo. Oficerowie policji i królewski radca (Crown counsel) używają tego prawa w ocenie każdej sytuacji i podejmują decyzję co do tego czy przestępstwo ma miejsce, czy nie. Nie ma przestępstwa o nazwie "wykorzystywanie seniorów" ("senior abuse") czy "wykorzystywanie osób starszych" ("elder abuse"), lecz wiele zachowań określanych terminem "wykorzystywanie" ("abuse") to przestępstwa które mogą mieć miejsce przeciwko ludziom w każdym wieku.

Co następuje to kilka pytań które są często zadawane i przykłady kiedy zachowania, które określone są jako wykorzystywanie lub zaniebdywanie również stają się przestępstwem.

Wykorzystywanie fizyczne

Pytanie: *Czy przestępstwem jest kiedy mój syn pomiata mną i nie traktuje mnie z szacunkiem?*

Wykorzystywanie fizyczne ma miejsce, kiedy ktoś celowo używa przemocy lub grozi, że użyje przemocy. Włączony jest tutaj każdy akt przemocy, niezależnie od tego czy powoduje fizyczne obrażenia. Niektóre przykłady to popychanie, uderzanie czy mocne klepanie, zmuszanie kogoś do pozostawania w łóżku lub na krześle, wstrzymywanie lekarstw lub złe używanie lekarstw.

Fizyczne wykorzystywanie może zawierać następujące przestępstwa wedle kodeksu karnego

- pobicie
- napad seksualny
- napad powodujący uszkodzenie ciała
- wymuszone zamknięcie

Zaniedbanie

Pytanie: *Moja córka narzeka, że jestem dla niej obciążeniem i że ma dosyć opieki nade mną. Czasem zostawia mnie samą na cały dzień i nie mam nic do jedzenia. Nie mogę samodzielnie skorzystać z łazienki. Czuję się źle i jest mi wstyd, że przyczyniam się do tego, że przeze mnie ma więcej pracy. Czy zaniedbywanie kogoś jest przestępstwem?*

Prawo mówi, że córka Pana/-i ma obowiązek zadbania o Pana/-i najważniejsze potrzeby, jeżeli doszło do tego, że Pan/-i jest zdany/-a na nią i nie może Pan/-i dbać sam/-a o siebie. Jeżeli Pan/-i córka doprowadza do sytuacji ryzykownej dla Pana/-i zdrowia lub życia, nawet jeżeli nie robi tego celowo, byłoby to uważane za zaniedbanie.

Pytania, które zostałyby zadane, aby ustanowić czy Pana/-i zdrowie lub życie są zagrożone to:

- Czy mieszka Pan/-i w brudnych lub niezdrowych warunkach?
- Czy ma Pan/-i wystarczająco jedzenia i ogrzewania?
- Czy otrzymuje Pan/-i opiekę medyczną, która jest Pani potrzebna?

Dwie formy zaniedbania wedle kodeksu karnego to:

- Naruszenie obowiązku zaspokojenia niezbędnych potrzeb
- Karne zaniedbanie powodujące uszkodzenie ciała lub śmierć

Wykorzystywanie emocjonalne

Pytanie: *Czy moja córka wykorzystuje mnie emocjonalnie, kiedy mówi, że jestem dla niej ciężarem i że umieści mnie w instytucji?*

Jakiegokolwiek zachowanie córki Pana/-i, które pozbawia Pana/-a godności i poczucia własnej wartości to wykorzystywanie emocjonalne.

Typowe przykłady emocjonalnego wykorzystywania seniorów to:

- odizolowanie lub ignorowanie starszej osoby dorosłej
- traktowanie seniora tak, jakby nie był/-a osobą równą innym ludziom
- grożenie, że wycofa się świadczenia, usługi lub lekarstwa
- grożenie, że odeśle się daną osobę do instytucji

Wiele form słownego lub emocjonalnego wykorzystywania może stanowić przestępstwa wedle Kodeksu karnego. Niektóre z tych przestępstw to:

- karne dręczenie, co oznacza, że powtarzane, niemile widziane zachowanie sprawia, że dana osoba obawia się o swoje bezpieczeństwo

- Grożenie śmiercią lub uszkodzeniem ciała danej osoby lub uszkodzeniem czyjejs własności lub uszkodzeniem ich zwierząt, łącznie z ptakami
- Dręczące telefony
- Zastraszanie lub powodowanie, że ktoś boi się

Wykorzystywanie finansowe

Pytanie: *Mój wnuk zabiera mi pieniądze. Za każdym razem, jak przychodzi mnie odwiedzić mnie w domu giną jakieś pieniądze. Mam podejrzenia, że to może być on. Naprawdę go kocham i nie wiem jak rozwiązać ten problem. Nie chcę spowodować żadnych problemów między nami bo zawsze byliśmy ze sobą blisko. Mógłbym/mogłabym mu może nawet dać pieniądze, gdyby o to poprosił. Czy popełnia on przestępstwo? Czy on ode mnie kradnie?*

Finansowe wykorzystywanie to używanie pieniędzy lub własności innej osoby w nieuczciwy sposób. Przykłady wykorzystania finansowego to kradzież osobistej własności, kradzież pieniędzy, kradzież kart kredytowych lub używanie pieniędzy drugiej osoby lub jej własności dla siebie jeżeli ma się pełnomocnictwo lub inne upoważnienie do zarządzania sprawami tej osoby. Inne przykłady to:

- Oszustwo – oszukiwanie drugiej osoby, tak, że oddaje ona swoje pieniądze lub majątek
- Wymuszanie – grożenie komuś w celu zmuszenia tej osoby do oddania swoich pieniędzy lub majątku

Przestępstwa kodeksu karnego które mogą być stosowane w niektórych przypadkach wykorzystywania finansowego starszych osób to:

• Kradzież	• Karne naruszenie zaufania
• Wymuszanie	• Falszerstwo
• Oszustwo	• Niestosowne użycie pełnomocnictwa prawnego

Pan/-i powiedział/-a że zawsze byliście z wnukiem blisko. Najlepiej jest nie ignorować zachowań wykorzystujących, bo prawie zawsze taka sytuacja pogarsza się. Proszę zadzwonić do **VictimLINK pod numer 1 800 563-0808**, aby dowiedzieć się jakie rozwiązania są możliwe i aby dowiedzieć się o usługach środowiskowych, które mogą być pomocne.

Aby dowiedzieć się więcej o prawie i o swoich prawach, proszę zadzwonić do B.C. CEAS pod numer 604 437-1940 jeżeli mieszka Pan/-i w Lower Mainland lub pod bezpłatny numer 1 866 437-1940 w pozostałych częściach prowincji.

Niniejszy zestaw informacyjny został przygotowany przy pomocy finansowej okolicy Surrey Health Grant, Fraser Health Authority